

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

663

Na temelju lanka 23., lanka 24., lanka 27., stavka 1. i lanka 29. stavka 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 48/95, 52/97 i 89/98), u upravnoj stvari ocjene prijave namjere provedbe koncentracije poduzetnika, po prijavi poduzetnika Heineken International B. V., sa sjedištem u Amsterdamu, Nizozemska, Tweede Weteringplantsoen 21, zastupanog po punomo nici Vlatki Vedriš, odvjetnici iz Zagreba, ravnatelj Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja donosi

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija poduzetnika Heineken Adria d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Strossmayerov trg 5, i poduzetnika Karlova ka pivovara d.d., sa sjedištem u Karlovcu, Dubovac 22.
2. Koncentracija poduzetnika iz to ke 1. izreke ovog rješenja upisuje se u Upisnik o koncentracijama.
3. Podnositelj prijave, poduzetnik Heineken International B. V. je obveznik pla anja upravne pristojbe u iznosu od 255.000,00 kuna. Upravna pristojba upla uje se u roku od osam (8) dana od dostave ovog rješenja u korist Državnog prora una Republike Hrvatske.
4. Ovo rješenje bit e objavljeno u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je, 15. sije nja 2003., putem punomo nice poduzetnika Heineken International B. V., sa sjedištem u Amsterdamu, Nizozemska, Tweede Weteringplantsoen 21, prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika, koja bi nastala stjecanjem ve inskog udjela u temeljnom kapitalu Karlova ke pivovare d.d., sa sjedištem u Karlovcu, Dubovac 22 i ve inskog prava odlu ivanja.

Prijava je podnesena sukladno odredbi lanka 22. stavka 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (dalje: ZZTN) i lanka 6. stavka 2. Pravilnika o na inu vo enja Upisnika o koncentracijama (»Narodne novine«, broj 30/97; dalje: Pravilnik), radi ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije poduzetnika i njenog upisa u Upisnik o koncentracijama, u smislu odredbe lanka 23. stavka 1. ZZTN.

Agencija je utvrdila da je predmetna prijava pravovremena, ali nije potpuna. Prijava namjere provedbe koncentracije poduzetnika nije sadržavala sve podatke propisane lankom 7. Pravilnika. Stoga je podnositelj prijave, dopisom od 17. sije nja 2003., pozvan da istu dopuni. Podnositelj prijave je kona no dopunio predmetnu prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika dopisom od 17. velja e 2003. Ujedno je izvijestio Agenciju da e stjecatelj dionica Karlova ke pivovare d.d. biti društvo k er poduzetnika Heineken International B. V. Dana 28. velja e 2003. punomo nica podnositelja prijave obavijestila je Agenciju da je preuzimatelj poduzetnik Heineken Adria d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Strossmayerov trg 5.

II. U postupku ocjene prijavljene koncentracije utvr ene su sljede e injenice:

1. Sudionici koncentracije: tvrtka, sjedište i predmet poslovanja sudionika koncentracije

a) Heineken Adria d.o.o., Zagreb, Strossmayerov trg 5, iji je osniva i jedini imatelj udjela u istome poduzetnik Heineken International B. V., Amsterdam, Nizozemska, Twede Weteringplantsoen 21:

Prema podacima iz trgova kog registra Trgovinske i privredne komore Amsterdam rije je o društvu s ograni enom odgovornoš u osnovanom 1. rujna 1960. u Amsterdamu. Rije je o društvu lanu Heineken Holding N. V., koji se bavi proizvodnjom piva.

b) c) Karlova ka pivovara d.d., Karlovac, Dubovac 22:

Prema podacima iz registra Trgova kog suda u Karlovcu, predmet poslovanja ovog poduzetnika obuhva a nekoliko razli itih djelatnosti, ali je za potrebe ovoga postupka Agencija djelatnost proizvodnje piva ocijenila kao osnovnu djelatnost re enog poduzetnika.

2. Pravni oblik koncentracije

Pravni oblik predmetne koncentracije poduzetnika je stjecanje ve inskog udjela u temeljnom kapitalu i ve inskog prava odlu ivanja u Karlova koj pivovari d.d. Prema podacima iz prijave podnositelja, poduzetnik Heineken Adria d.o.o., društvo k er ovog poduzetnika, namjerava ste i 68,80 posto udjela u temeljnom kapitalu tog poduzetnika.

U dopisu podnositelja prijave, od 17. velja e 2003., navodi se da e stjecatelj ovih udjela biti poduzetnik Heineken Adria d.o.o. S tim u svezi, Agencija je 28. velja e 2003. zaprimila, od punomo nice podnositelja prijave namjere provedbe predmetne koncentracije, izjavu o osnivanju trgova kog društva s ograni enom odgovornoš u pod tvrtkom Heineken Adria ovjerenu od strane javnog bilježnika. Dosadašnji imatelj tog udjela bio je poduzetnik Southern Breweries Establishment, sa sjedištem u Liechtensteinu.

3. Pravni temelj namjere provedbe koncentracije

a) Pravni temelj namjere provedbe predmetne koncentracije predstavlja Memorandum o razumijeva nju, sklopljen 13. sije nja 2003., izme u poduzetnika Southern Breweries Establishment, sa sjedištem u Liechtensteinu, i poduzetnika Heineken International B. V., sa sjedištem u Nizozemskoj.

Sklapanjem Memoranduma o razumijevanju ugovorne strane su se suglasile da e poduzetnik Heineken International B. V. ste i ili osigurati da drugo društvo iz grupe Heineken stekne od strane poduzetnika Southern Breweries Establishment kontrolni udjel u poduzetniku Karlova ka pivovara d.d.

4. Struktura udjela u temeljnom kapitalu sudionika koncentracije

4.1. Prije provedbe koncentracije

Prije provedbe predmetne koncentracije poduzetnika, imatelj ve inskog udjela u temeljnom kapitalu Karlova ke pivovare d.d. i ve inskog prava odlu ivanja bio je Southern Breweries Establishment, sa sjedištem u Liechtensteinu. Re eni poduzetnik je imatelj 68,80 posto udjela u temeljnom kapitalu Karlova ke pivovare d.d. Re eno društvo je lan Grupe Lukši u kojem su imatelji ve inskog udjela poduzetnici Compania Cervecerias Unidas S. A., sa sjedištem u ileu, i Lanzville Investments Establishment, sa sjedištem u Liechtensteinu, oba lanovi Grupe Lukši .

4.2. Nakon provedbe koncentracije

Nakon provedbe ove koncentracije poduzetnika, imatelj ve inskog udjela od 68,80 posto u temeljnom kapitalu poduzetnika Karlova ka pivovara d.d. bit e Heineken Adria d.o.o., supsidijar poduzetnika Heineken International B. V.

5. Ukupan godišnji promet sudionika koncentracije

Prema odredbi lanka 22. stavka 1. to ka 1. i 2. ZZTN obveza prijave namjere provedbe koncentracije poduzetnika nastaje u slu aju kada ukupan godišnji promet svih sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i usluga u godini koja je prethodila koncentraciji (u smislu grupe i to na svjetskoj razini-wordwide) iznosi više od 700.000.000,00 kuna. Istovremeno mora biti ispunjen i uvjet da ukupan godišnji promet svakog ili najmanje dva sudionika koncentracije na hrvatskom tržištu, tijekom istog razdoblja, iznosi više od 90.000.000,00 kuna.

U konkretnom slu aju je uzet procijenjeni ukupan godišnji promet sudionika koncentracije, jer financijska izvješ a za 2002., dakle godinu koja prethodi predmetnoj koncentraciji, još nisu gotova.

Tablica 1. Ukupan promet (procijenjeni) sudionika koncentracije ostvaren u 2002.

Sudionici koncentracije	Ukupan godišnji promet (kn)
Heineken N. V. (konsolidirano)	74.100.000.000,00
Karlova ka pivovara d.d.	340.175.000,00
UKUPNO	74.440.000.000,00

Budu i da je stjecatelj ve inskog udjela u temeljnom kapitalu Karlova ke pivovare d.d. i ve inskog prava odlu ivanja povezano društvo poduzetnika Heineken International B. V., odnosno da je rije o poduzetniku koji je lan grupe Heineken, pri utvr ivanju uvjeta iz lanka 22. stavka 1. to ka 2. i 3. ZZTN,

ura unat je ukupan godišnji promet ostvaren na razini grupe.

Iz navedenih podataka vidljivo je da su u konkretnom slučaju kumulativno ispunjeni uvjeti iz članka 22. stavka 1. točka 1. i 2. ZZTN, odnosno da je riječ o koncentraciji koja namjera provedbe mora biti prijavljena Agenciji.

6. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište je u konkretnom slučaju utvrđeno kao tržište:

- proizvodna dimenzija: tržište piva
- zemljopisna dimenzija: Republika Hrvatska

Stjecatelj većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja, Heineken Adria d.o.o., povezano društvo poduzetnika Heineken International B. V., nije prije provedbe predmetne koncentracije bio izravno prisutan na mjerodavnom tržištu. Također, ni poduzetnik Heineken International B. V. ni bilo koje drugo društvo iz grupe Heineken, prije provedbe ove koncentracije nisu bili izravno prisutni na mjerodavnom tržištu. Prisutnost proizvoda rečenog poduzetnika na području Republike Hrvatske ostvarivana je isključivo kroz uvoz istih, i to putem dva distributera, poduzetnika Boreas d.o.o. iz Splita, i Nipa trgovina d.o.o. iz Sv. Nedelje – Rakitje.

Drugi sudionik koncentracije, poduzetnik Karlovačka pivovara d.d. prisutan je na mjerodavnom tržištu kao proizvođač piva. Stoga se u slučaju predmetne koncentracije poduzetnika na slobodno tržišno natjecanje promatra isključivo s tržišnog položaja Karlovačke pivovare d.d. Ovo iz razloga što će preuzimanjem tog poduzetnika, poduzetnik Heineken Adria d.o.o. preuzeti i tržišni udjel toga poduzetnika ostvarenog na mjerodavnom tržištu.

6.1. Tržišni udjeli poduzetnika sudionika koncentracije ostvareni na mjerodavnom tržištu – prije provedbe koncentracije

Agencija je analizu hrvatskog tržišta piva izradila na temelju tri kriterija: kriterija procijenjenog ukupnog godišnjeg prihoda, kriterija ukupno proizvedene količine piva i kriterija ukupno prodane količine piva tijekom 2002, dakle obračunskog razdoblja koje je prethodilo ovoj koncentraciji.

Tržišni udjeli po kriteriju ukupnog godišnjeg prihoda prikazani su u tablici 2.

Tablica 2. Ukupan godišnji prihod (procijenjeni) najvećih proizvođača piva i uvoz piva u RH u 2002.

PODUZETNIK	PROCJENA UKUPNOG PRIHODA	
	2002. (kn)	Udjel (%)
Zagrebačka pivovara d.d.	*	*
Karlovačka pivovara d.d.	*	10–20%
Panonska pivovara d.o.o.	*	*
Pivovara d.d., Osijek	*	*
Jadranska pivovara – Split d.d., Solin	*	*
Daruvarska pivovara d.o.o.	*	*
BUP d.o.o. Buzet	*	*
Ukupno najveći domaći proizvođači		
	1.718.781.267	93,94%
Uvoz		
Heineken	*	1–5%
ostali brandovi	88.575.651	4,84%
Ukupno uvoz	110.850.993	6,06%
UKUPNO	1.829.632.260	100,00%

Iz tako utvrđenih podataka proizlazi da je Karlovačka pivovara d.d. po kriteriju ukupnog godišnjeg prihoda, na mjerodavnom tržištu, ostvarila tržišni udjel od * posto.

*napomena: podatak izuzet od objavljivanja jer predstavlja poslovnu tajnu poduzetnika.

Tržišni udjeli na temelju ukupno proizvedene koli ine piva tijekom 2002. prikazani su u tablici 3.
Tablica 3. Proizvodnja piva na podru ju RH u 2002.

PODUZETNIK	PROIZVODNJA	
	2002. (hl)	Udjel na trž. (%)
Zagreba ka pivovara d.d.	*	*
Karlova ka pivovara d.d.	*	20–30%
Panonska pivovara d.o.o.	*	*
Pivovara d.d., Osijek	*	*
Jadranska pivovara – Split d.d., Solin	*	*
Daruvarska pivovara d.o.o.	*	*
BUP d.o.o., Buzet	*	*
UKUPNO	3.686.665	100,00%

Izvor i obrada: Agencija, Odjel za istraživanje, analitiku i informatiku prema podacima nadležnih tijela.

*napomena: podaci izuzeti od objavljivanja jer predstavljaju poslovnu tajnu poduzetnika.

Prema kriteriju ukupno proizvedene koli ine piva tijekom 2002. poduzetnik Karlova ka pivovara d.d. ostvario je tržišni udjel od * posto.

*napomena: podatak izuzet od objavljivanja jer predstavlja poslovnu tajnu poduzetnika.

Tržišni udjeli na temelju ukupno prodane koli ine piva tijekom 2002. prikazani su u tablici 4.

Tablica 4. Prodaja piva na podru ju RH u 2002.

PODUZETNIK	PRODAJA	
	2002. (hl)	Udjel (%)
Zagreba ka pivovara d.d.	*	*
Karlova ka pivovara d.d.	*	10–20%
Panonska pivovara d.o.o.	*	*
Pivovara d.d., Osijek	*	*
Jadranska pivovara – Split d.d., Solin	*	*
Daruvarska pivovara d.o.o.	*	*
BUP d.o.o., Buzet	*	*
Uvoz	2.742	0,08%
od toga Heineken	*	
UKUPNO	3.457.783	100,00%

Izvor i obrada: Agencija, Odjel za istraživanje, analitiku i informatiku prema podacima nadležnih tijela.

*napomena: podaci izuzeti od objavljivanja jer predstavljaju poslovnu tajnu poduzetnika.

Prema kriteriju ukupno prodane koli ine piva tijekom 2002. poduzetnik Karlova ka pivovara d.d. ostvario je tržišni udjel od * posto.

*napomena: podatak izuzet od objavljivanja jer predstavlja poslovnu tajnu poduzetnika.

6.2. Tržišni udjeli poduzetnika sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu nakon provedbe koncentracije

Provedbom predmetne koncentracije grupa Heineken pristupa mjerodavnom tržištu putem poduzetnika

Heineken Adria d.o.o., te e preuzeti i dosadašnji tržišni udjel Karlova ke pivovare d.d. Pri tome treba imati na umu i dosadašnji udjel grupe Heineken ostvaren kroz uvoz, kako je prikazano u tablici 5.

Tablica 5. Struktura tržišta prodaje piva u RH nakon provedbe koncentracije poduzetnika

PODUZETNIK	PRODAJA			
	2002. (hl)	Udjel na trži. (%)	Nakon provedbe koncentracije (hl)	Udjel na trži. (%)
Zagreba ka pivovara d.d.	*	*	*	*
(Heineken +) Karlovačka pivovara d.d.	*	10–20%	*	10–20%
Panonska pivovara d.o.o.	*	*	*	*
Pivovara d.d., Osijek	*	*	*	*
Jadranska pivovara – Split d.d., Solin	*	*	*	*
Daruvarska pivovara d.o.o.	*	*	*	*
BUP d.o.o., Buzet	*	*	*	*
Uvoz (bez Hainekena)	2742	0,08	2.139	0,06%
UKUPNO	3.457.783	100,00	3.457.783	100,00%

Izvor i obrada: Agencija, Odjel za istraživanje, analitiku i informatiku prema podacima nadležnih tijela.

* napomena: podaci izuzeti od objavljivanja jer predstavljaju poslovnu tajnu poduzetnika.

Tako er, Agencija se u svrhu izra una koncentriranosti mjerodavnog tržišta koristila i pokazateljima koncentriranosti, i to pokazateljima concentration ratio (CR) i Herfindahl-Hirschmanovim indeksom (HHI). HHI indeks je op eprihva eno mjerilo za izra un koncentriranosti konkretnog tržišta. Ra una se zbrajanjem kvadrata tržišnih udjela svih poduzetnika prisutnih na mjerodavnom tržištu.

Pokazatelj koncentriranosti CR2 iznosi 69,07 posto, iz ega proizlazi da je rije o koncentriranom tržištu. Nadalje, na mjerodavnom tržištu HHI iznosi 3.192.

U konkretnom slu aju rije je o visoko koncentriranom tržištu jer se tržišta na kojima HHI iznosi više od 1800 bodova smatraju visoko koncentriranima.

7. Izvješće Uprave poduzetnika kojim se pravno i ekonomski obrazlaže koncentracija

U predmetnom obrazloženju navodi se da je jedan od strateških ciljeva korporacije Heineken poja ati tržišnu poziciju u srednjoj i isto noj Europi. Ona je trenutno skromna zbog slabije kupovne mo i u usporedbi s ostalim regijama, ali predvi a se rast u srednjoro nom razdoblju. Prilike za investicije u zemljama srednje i isto ne Europe ozbiljno se razmatraju u svjetlu daljnjeg ja anja Heineken brenda, a stjecanje Karlova ke pivovare bio bi jedan od koraka u ostvarenju tog cilja.

8. Prednosti za potrošače

Podnositelj prijave u istoj navodi da e se sa stanovišta prednosti za potroša e provedba ove koncentracije odraziti na viši standard glede kvalitete proizvoda, poboljšanog pakiranja i ja eg fokusiranja na potrebe potroša a.

III. Razmatraju i predmetnu prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika, Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja je na 68. sjednici, održanoj 18. velja e 2003., sukladno ovlastima iz lanka 30. stavka 2. to ke 3. ZZTN, ocijenio predmetnu koncentraciju poduzetnika kao dopuštenu. Pri ocjeni ove koncentracije primijenjeni su kriteriji iz lanka 24. ZZTN. U konkretnom slu aju bila je rije o na elnom odobrenju jer se u tom trenutku nije znalo koje e društvo lan koncerna Heineken biti preuzimatelj ve inskog udjela i ve inskog prava odlu ivanja u Karlova koj pivovari d.d.

Savjet za zaštitu tržišnog natjecanja je osobito uzeo u obzir injenicu da je u konkretnom slu aju rije o koncentraciji poduzetnika kojom e stjecatelj ve inskog udjela i ve inskog prava odlu ivanja ste i dosadašnje tržišne udjele Karlova ke pivovare d.d.

Dakle, predmetna koncentracija ne e rezultirati ja anjem postoje eg, niti stvaranjem novog vladaju eg ili monopolisti kog položaja poduzetnika Heineken Adria d.o.o. ili povezanog društva poduzetnika Heineken International B. V., odnosno grupe Heineken na mjerodavnom tržištu, na na in da bi se time trajno ili zna ajno ograni ilo ili ukinulo tržišno natjecanje.

S obzirom na gore iznijeto, odlu eno je kao u to ki 1. izreke ovog rješenja.

IV. Sukladno iznijetim injenicama odlu eno je da se prijavljena koncentracija kao dopuštena upiše u Upisnik o koncentracijama, kao što je nazna eno u to ki 2. izreke ovog rješenja.

V. Za rješenje kojim se okon ava postupak pred Agencijom, sukladno odredbi lanka 14. tarifni broj 108. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, br. 131/97), pla a se upravna pristojba u iznosu od 5.000,00 kuna.

Nadalje, za rješenje o upisu u Upisnik o koncentracijama, prema lanku 1. stavku 1. Uredbe o izmjenama tarife Zakona o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, br. 116/00), pla a se upravna pristojba u iznosu od 250.000,00 kuna.

Slijedom toga, odlu eno je kao u to ki 3. izreke ovoga rješenja.

Dakle, podnositelj prijave, poduzetnik Heineken International B. V. je obveznik pla anja upravne pristojbe u ukupnom iznosu od 255.000,00 kuna, sukladno odredbi lanka 2. Zakona o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, broj 8/96). Iznos iz to ke 3. izreke ovog rješenja upla uje se posebnom uplatnicom u korist Državnog prora una Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana dostave ovog rješenja na ra un broj: 1001005-1863000160, poziv na broj: 24/5002 – (navesti mati ni broj subjekta).

Re eni iznos upravne pristojbe pristojbeni obveznik može platiti i na devizni ra un broj: 702000-val-9182800-132344-091, prema srednjem te aju Hrvatske narodne banke za valutu kojom se vrši pla anje i to na dan 15. sije nja 2003., koji se smatra danom podnošenja prijave namjere provedbe koncentracije poduzetnika.

Pristojbeni obveznik dužan je dokaz o izvršenoj uplati upravne pristojbe dostaviti Agenciji bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od izvršene uplate, pozivom na broj, klasa: UP/I-030-02/2003-01/02. U protivnom e Agencija, primjenom lanka 10. stavka 2. Zakona o upravnim pristojbama, pokrenuti postupak prisilne naplate upravne pristojbe.

VI. Sukladno lanku 37.a stavku 1. ZZTN, rješenja donesena prema odredbama lanka 35. i 36. ZZTN, bit e objavljena u »Narodnim novinama«, te je stoga odlu eno kao u to ki 4. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo rješenje je kona no u upravnom postupku. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset dana od dana dostave ovog rješenja.

Klasa: UP/I-030-02/2003-01/02

Urbroj: 580-02-03-10-32

Zagreb, 28. velja e 2003.

Ravnatelj
mr. sc. Hrvoje Momčinović, v. r.

Voditeljica postupka
Karmela Miličević, v. r.